

FOGLALAT: Magyarország (az új primás székfoglalása a helytartó tanácsnál 's 7 személyű ítélő táblánál; előléptetések: budapesti napló: szerencsétlenség a Dunán, időjárás, vásári előhírek, játékszini előadások; almanach-társaság; az orosz trónörökös Bécsben; ének- 's testgyakorlás-iskola; szegvárdi táncvizsga, kézműári tisztújítás; m. n. Akadémia; nagy kanizsai hírek; 's a t.) Spanyolország (a kormányzó királyné egészségi állapota; vélemények 's hírek az estellai eseményekről; a trónkövetelő kibékül Marotóval; 's a t.) Anglia (Talfourd írói tulajdon iránti indítványa; parlamenti ülések; elegy; 's a t.) Franciaország (a választások eddigi sükere; 's a t.) Belgium. (követkamrai ülés. Genébien 's Dumortier beszéde 's a t.) Németország. Pénzkelet. Gabnaár. Dunavizálás.

Magyarország.

Fm. Kopácsy József esztergami érsek 's Magyarország hgi primása a' nm. hétszemélyes táblánál mint annak közbirája f. mart. 11kén, a' nm. m. k. Helytartó-tanácsnál pedig 12kén foglalt székét. Miután ugyan is e' napon a' helytartósági tanács összegyűlt, a' rangszerint legidősb titoknok, Spécz Antal, küldetett ki a' hg primást meghíni, minek következtében rövid idő múlva megérkezék az országgház elibe ühgsége, hola a' lépésön fölállított tisztviselők éljen kiáltozási közt folytatá útját a' tanácsrembe, hova Lovász Andor helytart. tanácsos 's kancz. ig. által bevezettetvén magas székét elfoglalta; 's első napon Cziráky Antal gr. országbirája, másodiknap pedig Eötvös Ignác b. fő tárnok ü nmsok által vendégettetett meg ünnepelesen. 15kén pedig Veszprémbé utazott el.

A' m. kir. helytartó tanács Schaffranovics Ferencz halála következtében Klemm Gergely keblebeli lajstromzólhivatali írnokot pozsonyi politikai főpénztári ellenőrré nevezé ki. — Hentscher Antal pozsonyi postakerületi fő- postai igazgató 's több megye bírāja f. hó 4én Pozsonyban elhunyt.

A' m. kir. udv. kamra Prean Károly felső-bieberstolni bányász-irnokhivatali járulnokot, selmeczi főkamragrófsági irnokhivatali járulnokká; helyébe Árvay Leopold körműzei ezüsthutai díjtalan segédírnokot; Hanely József jegyzőkönyv-iktatóhivatali díjtalan gyakornokot szepesi kamrai igazgatósági írnokká, Janakovics Antalt szkeusi ispánná; Csákány Augusztot topeleviczi ispánná; 's Horváth Ágoston selmeczi végzett erdőszgyakornokot sóvári erdőshivatali írnokká alkalmazá. Kam. tud.

Bécs, mart. 10kén: Károly f. hg. cs. fősége tegnap reggel fős. fia, Albert, kíséretében elindult Bécsből Nápolyba, látogatást teendő az ottani udvarnál. Triesztből „Marianna“ cs. kir. tengerészeti gőzösön folytatandja ő fős. útját Manfredoniáig, 's onnan egyenesen Nápolyba. — Az orosz trónörökös folyvást a' fővárosi jelességek szemléltetésével foglaltos. F. hó 4kén este játékszín után Metternich hg. estélyét tisztele meg jelenlétével a' nhg; 5ikén reggel szemlélt tartott a' városi őrség fölött, azután meglátogató a' cs. kir. József-akademiát; délben fényes udvari lakoma volt ő főségimél; este játékszini előadás a' karinthi kapu melletti színházban, hol az egész udvar jelen volt a' nhg. 6án délelőtt egyéb nevezetességeken kívül a' cs. kir. mérnökakademiát és cs. istállót tekinté meg a' magas vendég, este pedig Károly f. gnél ebédés után, ismét a' karinthi kapu melletti színházban mutatkozik. 7ikén délelőtt vadsörtés vadászat volt a' cs. kir. vadaskertben; délben nagy udvari ebéd; este „Puritanusok“ dalmú a' karinthi kapu melletti színházban, 's estély az orosz követnél. Skán az asperni 's wagrami harcztéren fordult meg a' nhg; délben ebéden volt az orosz követnél, este pedig an der Wien színházban. 9kén nevezetességek szemlélete jött napirendre; délben ebéd Metternich hgnél; este csoportozatok mutatványa a' cs. kir. díszteremben, 's utóbb estély Metternich hgnél. —

Budapesti napló. Ó-Budán egy vízámalom továbbvontatásakor egy csolnakkal öt ember vízbe borult. Kettő közülök belefult; hármat mindazáltal megmentének. — F. hó 13kán hajóhúdnok egy helyen megsérülvén, néhány óraig egészen megszakadt a' közlekedés fővárosink közt, utóbb pedig ladikokon eszközölték, mi a' mostani vásáros időben igen kellemetlen vala. — Időjárásunk mintegy 10 nap óta oly kellemetlen 's rossz, hogy rutabbra ennek megfelelő évszakban nem igen könnyen emlékezhetni. Az eső csupán akkor szűnt meg, midőn havazás váltá föl azt, minek oly nagy sár lett következménye, hogy a' különben talán érkezendett vásárosak egy része vagy épen honn maradt, vagy utból tért vissza, vagy pedig későn 's legnagyobb mértékben kedvetlenül 's bágyadtan érkezék sokadalmunkra. Még a' posták is oly sokáig késnek, mint különben csak tél derekán szokott történni. Ily kellemetlen körülmények közt nem igen csudálhatni, hogy eddig nem felel meg a' vásár a' közohajtásnak, mi következő előleges adatokból is világos: gyapjuból kevés mennyiség van a' vásáron, 's ebből is többnyire a' közönséges minőségűt keresik; a' gubacs meglehetősen áron kel, mert szinte kevés találtatik még most itt a' rendkívül rossz utak miatt, az utban levő mennyiségek fölértékeltek hihetőleg csökkenni fog a' mostani valamennyire emelkedett ár; hamuzsír élénkül kel, noha nem igen kielégítő áron; viaszból igen csekély a' mennyiség, 's mégis nagyon léha eddigi kelete; kézműgyári cikkek közül leginkább a' közönséges posztót keresik, még pedig jó áron. Ezekből ítélvén a' vásárt eddig közpöszöruének kell mondanunk, 's valamint a' kereskedés és közlekedésnek ártott a' rossz idő, ugy a' látványos mutatványok vállalkozóit is károsítá, mert mind a' három színházat, viasz-alakokat, eleven óriást és Tsuggmal költétánczos bábait az egyéb látványokkal együtt oly gyéren nézdeli a' közönség, hogy alig sejtethni a' vásári napok bekövetkeztét. — Nemzeti színpadunkon f. hó 8kán „Quaekker“ színj. I felv. adaték Kotzebutól, mit Bono rendkívüli mutatványa követe; 9kén a' hirdette volt „Báléj“ helyett némi akadály közbenjötté miatt „Beatrice di Tenda“; 10kén „Peleskei notárius“ a' czimszerepet

Megyeri helyett ezuttal Szentpétery adá; 11dikén „Griseldis“; 12dikén „Báléj“; 13kán „Király leány mint koldusnó“ ez estétől kezdve 7 órakor kezdetnek a' játékok. Kellemesen lépé meg ma este a' közönséget a' hosszas ideig nem égett közplámpa pompás fénye, mely nagy mértékben emelék a' terem díszét; 14kén „Eskü“ dalmú került színpadra. —

Almanach-társaság. 1. A' hírlapok útján közre tett alapszabályok világosításul czélszerűnek vélte a' társaság kifejezni, hogy a' 10 pgő fr. részvényi érték három évre csak egyszer fizettetik, 's a' netalán kilépendők, részvényeiket, a' pénztár akkori állásához képest kidolgozandó kulcs szerint fogják visszanyerni. 2. Az igazgató-választmány kilencz tagjainak, a' pénztárnok aláírásával hitelesített köbe metszett iver 's részvények adatnak ki, mellyeket ő k a' pénztárnok önmagok nevében történi biztosítása mellett — másoknak ismét kioszthatnak, hogy ekképen az aláírhatás és részvények lefizetése könnyíttessék. 3. A' részvényérték első fele az aláírásakor, másolík hat héttel későbbben leszen lefizetendő. 4. Az eddig aláírottak pedig részvényeik felének Csanády Ferencz pénztárnoknál (Ujvilág-utca, Reisinger-ház), mart. 31ig leendő lefizetésére kéretnek. — Egyszerűsind hazai írno k a' társaság nevében tisztelettel fölszólítatnak: hogy a' szépliteratura akármely osztályába tartozó dolgozataikkal, e' vállalat megalapítására a' későbbben kihirdetendő föltételek mellett befolyni szíveskelljenek. A' tisztelt közönség pedig, mellynek méltányos részvéte adhat minden hazafiúi indítványnak sikert és életet, — kéretik: hogy ezen kezdetében kicsiny, de czéljaira nézve szép haszonnal biztató társaságot, részvények vétele által pártolni kegyeskedjék. Költ az igazgató-választmány üléséből mart. 8kán 1839. Kúthy Lajos s. k. jegyző.

A' m. tud. társaság játékszini küldöttsége munkálatiról kilenczedik értesítés. — A' folyó év elejétől februarius végeig a' küldöttség, négy ülésben, a' tisztügy alatt volt kilencz drámai fordítmány közül a' következő nyolczat fogadta el: 1. Napló. vígj. 2 felv. Bauernfeld ut. Lukács Lajos. 2. Rózsák. vígj. 5 felv. Albini ut. Lukács Lajos. 3. Ikerék. vígj. 4 felv. Schneider ut. Nagy Ignác. 4. Falusi egyszerűség. vígj. 4 felv. Töpfer ut. Nagy Ignác. 5. Hagyjatok olvasnom! vígj. 1 felv. Töpfer ut. Nagy Ignác. 6. A' növendék. vígj. 4 felv. Amália szász hercegnő ut. Nagy Ignác. 7. A' habozó. vígj. 4 felv. Amália hgnő ut. Lukács Lajos. 8. Szt! vígj. 2 felv. Scribe ut. ugyanaz. — Ezek is, a' régebben hirdetett 75 darabbal együtt leiratás végett, bármely színész társaságnak kiadatnak az academiái levéltárból. Pesten mart. 12én 1839. D. Schedel Ferencz, titoknok.

Lőcsén mart. 6kán: Kézműár városnak mult febr. 26kán tartott tisztújításakor következő változások történtek: főbíró lett Engelmayr Antal, Szepes megye bírāja; tanácsbeliek: Dubovics Márton, Szepesmegyei bíró, és Scholtz Bálint hités ügyész. Szószóló (tribunus) Raisz János Imre. Arvák felügyelője: Kéler Sámuel bíró. Ellenőr Petrik Gyula; erdőmester Beck Imre; számvevő 's tiszteletbeli jegyző Szontagh Imre hités ügyész; tiszteletbeli jegyző Alexander Ign.; tiszteletbeli alügyész Mihályik Miklós.

Nagy-Kanizsa: Hol hazafi áldozatokról, felebaráti jótéteményekről van szó, ott ezen város föllelura Batthyáni Fülöp hg. kitünőleg szokott ragyogni. Nincs hét, mellyben országunk ezen nlelkű zászlósának jótétei hála-könyvekre alkalmat ne nyujtanának. Elhallgatván a' haza oltárára tett sok nagy áldozatit, elaggott hű tiszteinek, ezek özvegyei 's árvaiknak rendes nyugdíjakkal vigasztaltatásukat, szolgálatban levő tisztek és cselédek gyermekeinek rendes iskoláztatási segedelmeztesüket 's t. ef. itt csak azok érintetnek, mellyeket ezen nagy fontosságú kereskedő város általa legújabbán nyert. A' bármely fővárosba is beillő egyszerű piaci új épület, hol a' 130 tagból álló 's 1836ban leginkább ő hge elősegéllése által keletkezett Casino-egyesület is szállásoz, ugy a' csinos külsejű mulatókerttel ellátott új serház e' város fő ékességei közé tartoznak. Klingspögl Leopold uradalmi fővadász urnak költészi szellemben alakult, kis terjedékű, de igen sokat és szépet magában foglaló 's mindenkítől bánt esoda-kertje, a' magas lelkű hg. pártolása alatt virágzik. A' városi piacz, — mellynek helypénz jövedelmét a' városi község szedi — a' tisztelt hgnék 12000 v. ft. e' czélra tett kiadásai után, közel 600 ölnyi térséggel nagyobbulván, 's nyugati részén két három év alatt a' pompás és nagyszerű dombi vendégfogadó felépülvén, ha a' régi kanizsai vár-omladék helyén viruló berki rétek gyomrából csak most ásatni kezdett kömennyiség a' várakozásnak megfelelő, akkor e' város piacza 's utcái, a' feneketlen sáros helyzetből, mellyen ezen kö 's kavics nélküli vidéken eddig segíni alig lehetett, szépen kiemelkedni fognak. A' Zala-megyében lelkesen felfogott népnevelés, mint minden várható jónak csirája a' nagyérsű herceg figyelmét szinte nem kerülék el; ezen uradalmában levő iskolák vagy építésére, vagy alkalmasb nagyobbítására, ugy mesterek élelmire segedelmet nyujtani kész. Szepetneken egy díszes iskola-ház leginkább az ő bőkezűségének köszöni létét, itt a' r. kath. mesternek és evang. lelkésznek 's tanítónak szép mennyiségű föld adatott élelmőkre ugy a' sormási mesternek is. Ezenfelül a' f. 1837% iskolai évtől kezdve száz ezüst forintot vetett ki esztendőnkint ezen kanizsai uradalmára, 68 pf. t. l. szegény gyermekeknek vásárlandó iskola-könyvekre, 32 pf. pe-

dig a' jobb tanulók jutalmaztatására, mely kedvezésben r. kath., evang. és izraelita ifjuság aránylag részesülend. Javait így használni mennyei élvezet, melyben hogy a' nagylelkű hg földi pályáján soká' részesüljön, minden hazafi, minden emberbarát buzgón ohajtja.

(Ének- és testgyakorlás-iskola.) A' nemz. Casinóban Pesten többi közt igen figyelmet érdemlő két aláírásív forog kézen most, melyet nagyobb terjedés 's részvét végett közlünk Olvasóinkkal. Mind a' két aláírás czélzata csupán terv e'korig, 's csak az aláírások telése fogja lettdologgá változtatni azt. Az első czíme ez: „Aláírásív a' pestbudai hangász-egyesület igazgatása alatt felállítandó énekiskolára.“ Pontjai következők: 1) Aláírhatni csak egyszer fizetendő 's mindenkorra ajánlott pénzmenyiséget. 2) Aláírhatni bizonyos mennyiséget évenként, 3 esztendőre, u. m. 1839diki január 1jétől kezdve 1841iki dec. 31kig. 3) Az öt ezüst forintot vagy ennél többet évenként fizetendő aláírónak előjoga van szegény fiatal személyt az említett iskolába járásra 's fölvételre az intézet igazgatójának bemutatni. (Az aláírás ezen ivre még igen csekély, mi — a' mostani kor olly mohó ének-élvezeténél fogva még is feltűnő.) A' másik aláírás-ív így hangzik: „Fiúk és leányok számára állítandó testgyakorlási iskolának rendszabályai: 1) Ezen intézet alapítása 's állandó megtartására szükséges minden évben 600 pengő ftbul álló jövedelem, mely summa 50 részvényre osztatik. 2) A' részvényes urak kötelezik magokat az elfogadott részvényeket hat évre megtartani, és minden évi mártzius 16kán a' részvényi járandóságot befizetni. 3) Milyelt a' részvények alá lesznek írva, a' társaság életbe lép. 4) Mindenik részvény jogot ad a' részvényesnek egy növendéknek — legyen az fiu vagy leány — az intézetbe ingyen küldhetni. 5) A' részvényes urak 's illetőleg ezen intézet alapítói más növendékét is vehetnek föl, a' fizetendő járandóságot pedig a' társaság határozza meg. 6) A' társaság más részvényeseket is vehet föl ugyan azon föltétel alatt. 7) Az évenkénti pénzmaradvány mindig a' pénztárban hagyatik az intézet megtartására. 8) A' társaság szótöbbség által választ igazgatót és két választottsági tagot, kik minden hónapban tartanak ülést az intézet ügyében. 9) A' társaság választja azonkívül a' jegyzőt is, ki tiszteletbeli tag, de szava nincsen. 10) A' jegyző az ülésben megjelenni 's a' fölvetett tárgyakat a' választottság határozatival jegyzőkönyvbe iktatni köteles, melyet minden ülés után valamennyi választottsági tag aláír. 11) Az igazgató kötelessége a' társaságtól megállapítandó fizetéseket megrendelni 's az iskolába olly rendet hozni, minőt szükségesnek fog találni. Fölhatalmazatik némelly költségekre is, melyek az iskola számára szükségesek találnának lenni. 12) Az igazgató, a' többi részvényessel történt értekezés után, annak idejében közgyűlést tart. 13) A' választottsági tagok egyike pénztárnok, ki az igazgató irt rendelkezésére fizetni köteles. Az oktatóra nézve: 1) A' részvényes társaságnak szüksége van egy fő és egy aloktatóra, kik majus 1sőjétől october végeig minden hétköz napon kötelesek oktatást tartani a' testgyakorlásokban, névszerint pedig 3 nap a' fiu, és 3 nap a' leány-gyermekeknek. 2) Ezen kötelezésért kap a' fő oktató 350 pengő frtot évenként 's 100 pengő frtot az aloktató, kit a' főoktató választ, minthogy ez felelős a' czélirányos oktatásért. 3) A' növendékek meghatározott számát felülhaladó minden 20 individuumhoz egy oktató adatik. 4) Ha a' növendékek száma 50en túl haladna, kötelezi magát a' társaság, minden ezen szám fölötti növendékért a' magányos tanulóktól bekerülendő summából fizetést rendelni, melyet azonban a' társaság határoz meg. 5) A' növendékek megszerzésére szükséges 116 pgó fr, mely summa első esztendőben a' részvényesek által adatik össze. A' költség általában esztendőn át mintegy 580 ftot tenne. (Erre eddig 17 részvény van aláírva.)

Szegzár d febr. 26kán: F. évi febr. 15én t. ns Tolnamegyében Eszterházy Kár. gr. és főispán ur elnöksége alatt tartott közgyűléskor e' megyének völgyeségi járásában bonyhádi Perczel Imrénének k. helytartósági titoknokságra léptetésével megürült fő szolgabíró hivatalra papi Vizsolyi Ednárd eddigi alszolgabíró; Lipovszky György eddigi eskütt szolgabíróvá; ennek helyébe pedig eskütté alapi ifj. Salamon Sándor un. nevezették. „Továbbá „Ha vissza tekintünk az idei rövid farsang soknemű táncvígalmára, nem lehet figyelemmel nem kísérnünk a' szegzárdi két táncvígalmat is, melyek f. évi jan. 21 és febr. 4kén ns Tolna megyének kegyességéből átengedett megyeházi nagyteremben a' már 3 év óta maguri Augusz Antal tolnamegyei f. főjegyző úrnak és több öt czélzatában elősegítő kegyes pártfogónak szakadatlanul buzgó 's fáradhatlan eszközzésükkel párosult nagylelkű tetemes adakozásuk mellett fenálló, különösen pedig nemesak a' megyebeli, de távulvidéki közönség által is nagy részvétre méltatott kisdedovó intézet javára adattak. Valamint pedig e' vígalmak czélljokra nézve is már nagy becsűek, 's azért mindenkitől hasonló részvétre méltatva valának: szintolly vidor, élénk és nyájásak voltak az e' vidékről nagyszámmal egybegyűlt szépeink is, kik egész reggelig lejték a' bonyhádi jeles hangászok által kellemesen eljátszott legujabb keringőket. A' vígalom a' teremnek benső fényére 's díszére, 's esinos elrendezésére tekintve is kielégítő volt. Az intézet javára tavalyi mód szerint nemesak e' megye, de a' távol vidék lelkes szepmenétől is 150 számra terjedő jeles műkészítvény és kézi-munka gyűlt adománykép össze, ezek elsoroztatására pedig ma d 2000 sors 20 pengő krjával adattott el. 1ső táncvígalmónál a' műtárgyak felmutatása, 2nál pedig azok elsoroztatása történt; kötelességének isméri pedig az intézet a' törvényes bizonyság jelenlétében kihúzott nyeresősorsokat, az ollyanokat vásárolt vidékiek értesítésül, híven ide jegyezni: „1255, 1927, 1295, 264, 1569, 1548, 367, 967, 1554, 1320, 413, 102, 1505, 379, 1577, 937, 386, 1877, 933, 510, 1044, 1274, 952, 1710, 1290, 1312, 1262, 1006, 573, 1362, 787, 44, 1356, 1732, 692, 1623, 1747, 1392, 841, 716, 662, 338, 1150, 1357, 1190, 1787, 1481, 392, 1431, 1537, 1063, 2000, 1225, 1749, 213, 1102, 555, 153, 1207, 756, 4818, 1781, 748, 1940, 1162, 1896, 211, 1739, 1795, 1112, 1428, 828, 1036, 531, 1596, 1636, 1402, 763, 408, 1826, 1186, 938, 1518, 1195, 53, 1568, 269, 545, 1665, 444, 1282, 1215, 1211, 719, 960, 657, 1559, 1131, 403, 482, 1333, 325, 263, 245, 87, 898, 1058, 1143, 1034, 104, 1960, 488, 1042, 437, 1059, 1072, 1733, 1166, 271, 1650, 1752, 100, 376, 1446, 562, 999, 1901, 17, 1842, 928, 336, 906, 696, 1646, 45, 526, 253, 1593, 497, 229, 1645, 1586, 875, 189, 1064, 1667, 1724, 477, 1434, 608, 819.“ Hálával tartozik a' szegzárdi közönség maguri Augusz Antal főjegyző úrnak azon lelkes közbenjárásért, minél fogva ő e' végett mások által is nyújtott kegyes áldozatokra buzdításával a' helybeli kisdedovó intézetet létre segitette.

Spanyolország.

(A' kormányzó királyné egészségi állapotja. Vélemények 's hírek az estellai eseményről.) Madridi febr. 23ki hírek szerint a' kormányzó királyné több napig gyöngélkedő egészségű vala; most azonban már semmi aggályra nincs többé ok e' szempontból, ámbar a' valamennyire kellemetlen hideg idő miatt még nem bátorodik szabadban mutatkozni. Lehetetlen kiszámítani azon következményeket, melyek támodtak volna, ha a' kormányzó királyné egészségi állapotja ezuttal sajnos kimenetet ta-

pasztal. A' föllengüdi párt legvakmerőbb terveket koholt már ez esetre 's nyilvános lapokban is érinté szándékát. Az új miniszterelnök nem igen fogta volna az illy merényeket gátolhatni, mert mindeddig nem tőn még semmit, kivévén, hogy unokaöccsét al-statisitoknokká alkalmazá. — Az estellai eseményről 's következményéről még mindeddig semmi hiteles körülményesb hír 's a' külön lapokban megjelent bayonnei levelek csupán a' történetkrül elmélkednek. A' jour. des Débats egyik bayonnei levelezője ugyanis így szól e' tárgyról: „A' trónkövetelő előtt épen nem vala titok a' 13 főtiszt agyonlöveteése Maroto által, sőt tökéletes megegyeztetével történt a' vértélet végrehajtása; később azonban néhány tanácsosa arra bírta őt: tagadná meg fővezérét, 's háritaná reá egész súlyát ez undok kegyetlenségnek. Az agyonlőtt főtisztek a' carlosi párt különböző arnyéklati közé tartoztak. Egy részök castíliai, másik baszk tartományokból származék. Maroto közvetlen parancsi alatt tartományi 's castíliai zászlóaljokból szerkesztett osztály áll. Ez egész sereg szeretni látszik fővezérét, mert csupán e' föltét alatt merhete olly férfiakat ki-vegeztetni, kik az egész zendületi párt legelőbbkelőji közé tartoztak. — Valladoldban tartalékserget szándékozik föllállítani a' kormány. — A' trónkövetelő Villafrancában tartózkodik most, három kis mérföldnyire Tolosától, hová Villareal, Torres és Balmaseda fogoly vezéreket meghíván, hoszasb ideig tanácskozott velük, miből azt akarják némellyek következtetni, hogy mind a' hárman ismét tettegi szolgálatba lépnek.

(A' visszatörles megszüntetése iránti alkudozás Cabrerával nem sikerült. Munagorri embereinek sorsa.) Lacy, angol ezredes, egyezkedése Cabrerával a' visszatörles megszüntetése iránt, fájdalom, nem ért ohajtott czélt. Cabrera azt írta Beceiteből Lacy ezredesnek, hogy ő minden felelősséget elhárít magáról, mely őta' foglyok szomorú sorsa miatt érhetné. „En, így nyilatkozik többi közt érintett iratában, a' maellai ütközetben hatalmamba jutott foglyokat azért lövetém agyon, mivel tudám, miszerint Pardinas esata előtt parancsot ada embereinek, hogysenki életét ne kíméljék. Lacy ezredes azon igéretét, hogy Van Halen tábornok kímélni fogja a' foglyokat, ha én hasonló teendek, nem fogadhatom el, mivel idegen hatalom szolgálatában álló haditiszt nem kezeskedhetik spanyol vezér tetteiről.“ E' nyilatkozatból világosan kitűnik, miszerint Cabrera épen nem szándékozik teljesíteni a' trónkövetelő azon parancsát, melyben kötelességeültevé, hogy emberileg bánják a' foglyokkal. A' visszatörles csak a' háboru megszüntével szünend meg. Ennek tüzzenek tehát végeztelt a' nagy hatalmak, ha a' vérengzés megszűnését ohajták. Cabrera azon állítása, hogy Pardinas megtiltá harcossinak a' kegyelemadást, pusztá alaptalan koholmány. Valamennyi spanyol tábornok közt mindenkor Pardinas viselé magát leglovagiabblag, egyik sem bánt olly emberbaráti kímélettel foglyával, mint épen ő. A' bejari győzelem alkalmakor 3 ezer fogoly juta Pardinas hatalmába, 's ezek még most is sértetlenül élnek a' san fernandoi erősségben; midőn pedig egykor fényes társaságban azt kérdék Pardinas tábornoktól: vajjon miért élt visszatörlessel a' calzadai vérengzésekért, így válaszolt nemes fölindulással: „Előttem minden fogoly sérthetetlen.“ Egyébiránt maga azon angol ügyvivő is tagadja Cabrera ez állítását, ki szemtanuja volt a' maellai csatának. 'S ugyan miért nem hozá föl Cabrera már eddig is okul ez eseményt, midőn kegyetlenségét védé, ha csakugyan valóságban alapszik? Cabrera e' pillanatban dologtalanul kénytelen állni, mert az alkotmányosak által elfoglalt 7900 puska hiányzása miatt nem fegyverezheti föl ujonczit. Az angol kormány jókor értesülvén azon hajó elindultáról, mely e' fegyvereket Cabrera számára spanyol partra vala szállítandó, haladék nélkül tudósítatá ügyviselőji által a' spanyol hatóságokat, 's így aztán szerencsésen az alkotmányosak hatalmába került a' becses rakomány. — Febr. 26án mintegy száz ember érkezék azok közül Bayonneba, kik Munagorri parancsi alatt állottak. A' hatóság részint Valcarlosba utasítá őket utlevelekkel hogy ott a' chapelgorrik közt válloljanak szolgálatot, részint pedig San Sebastianba, hol külön önkéntes csapatokat fognak képezhetni az utóbb érkezendőkkel. Néhányan Franciaországban kívántak maradni, 's erre azonnal engedelmet is kaptak. —

(A' trónkövetelő kibékült Maroto tábornokkal.) Zugarramurdiból érkezett febr. 26iki levelek szerint Maroto tábornok a' trónkövetelő parancsára megállapodék Tolosában. Febr. 25ikén a' trónkövetelő is e' városba érkezék, 's fővezérével igen hosszasan tanácskozik. Maroto alaposan megmutatá az alkalomkor, hogy csupán ura érdekében nyult a' tudva levő véres rendszabályhoz. E' beszélgetés következtében megismeré fővezére tettének helyességét a' trónkövetelő, 's igéret, hogy ezentul egészen más rendszert fog követni. Több kitűnő család futásban keres menedéket, gondolván, miszerint ez új rendszer nem leend rájuk nézve kedvező sikerű. E' kibékülés következtében új fölszólítást bocsata közre a' trónkövetelő a' hadsereghez, mellyel az előbbit megsemmítvén, ünnepélyesen nyilatkoztatja, hogy Maroto újabb bizonyítványát adá hű ragaszkodásának az estellai kivégeztetések által. A' baszk tartományokban nagy elégetlenségetszült e' fölszólítás.

Anglia.

(Parliamenti viták az angol lobogó megsértése 's tengerészet ügyében.) Mind a' két házat folyvást azon sérelem vitatása foglalja el, melyet Joinville hg az angol lobogón Mexico előtt ejte. A' febr. 22ki alsó házi ülésben Ingestrie l. az e' tárgy iránt érkezett magányos levelezést is a' ház elibe kíváná terjesztetni, különösen pedig tudni akará: azonnal ajánlott e' elégtételt Baudin hajóvezér. vagy csupán akkor, midőn Douglas már megjelent fregátjával. (Halljuk!) Wood így válaszolt e' kívánatra: „Mondám már, miszerint a' tengerészeti hivatal nem bír e' tekintetben Douglas iratánál egyéb oklevelet 's véleményem szerint nem tanácsos több

kérdést tenni e tárgyban, mely könnyen megháboríthatná a Franciaország 's Anglia közti békét. Az ügy tökéletes eldöntéseig nem kellene itt ezt többé érinteni. Douglas elégültnek nyilatkozék Baudin ajánlatával, 's így a parlament is megnyugthatik abban. Pechell kapitány igen fölsőlegnek találá azon nagy kiméletet, mellyel a vigyázatlan fiatal francia tiszt iránt az angol parancsnok viseltetik; ő egyenesen vízbe dobatta volna földözeterül a koralátlankodót. (Kaczaj 's tetszés.) Ingestrie l.: „Vannak-e még közlekedések folyamatban e tárgy iránt a francia hajóvezérel?” Wood: „Alaposan vélem hihetni, hogy rövid idő múlva részletes tudósítások érkezendnek Douglas parancsnoktól. Reményilem, nem fogja tovább vitatni e tárgyat a ház.” Ingestrie: „De igen tisztos barátom átláthatja, hogy kérdésemre nem válaszolt, mert nem mondá meg: miben áll most e tárgy a hely színén?” (Halljuk! Halljuk!) Wood: „E kérdésre nem válaszolhatok.” 'S e kitérő felelettel megelégtült a ház, 's nyugonni hagyá ezuttal a kérdést. — A felsőházban febr. 22kén a tengerészet 's angol hajóhad állapotja kerülvén szónyegre, a toryk ismét mindenkép iparkodának homályba borítani a kormányt az ország e hatalomága elhanyaglása miatt. Végre következő nyilatkozattal csilapítá le Melbourne a fölündult elméket: „Véleményem szerint igen bölesen cselekszik a kormány, midőn békeidején minden hadi 's védelmi készületit annyira korlátok közé szorítja, mennyire azt az ország biztosságával összeegyeztethetni. Ha valaki olly lábon kívánna tartatni tengeri erőket, hogy minden pillanatban kész legyen az minden megtámadást 's váratlan harczkítörést hathatósan utasítani vissza, ugy az rosszabb lenne nyílt hadi állapotnál, mert a nép minden haszonkezesgetés nélkül foszthatnék meg a békeidővel. Igen czélszerű tehát, hogy békeidőben összeszorítjuk költségeinket, 's csupán az kívánatos, hogy a szükségkép létező hadierőt virágzó állapotban tartsuk meg. Hogy hadihajóink azon állomásokon vannak elosztva, hol leginkább kívánatos jelenlétük a fenforgó körülmények miatt, 's hogy a birodalom azon részeiből, hol nincsen reájok szükség, más helyekre rendelik azokat, azt igen természetesen és helyesnek tartom. Mi Russziát illeti, én épen nem kéteskedem e hatalom baráti érzelmiben, noha egyébiránt megengedem, miszerint az okosság azt parancsolja, hogy ne sokat higyük a moszka mérsékletnek, 's érzelmeink kívül egyéb békebiztosítókról is gondoskodjunk; azonban kilencz hadi hajó fölosztása az angol partvidéken, mikép azt az ellenző oldal kívánja, még koránsem fogná biztosíthatni Anglia nyugalmát ugy, mikép azt mindnyájan ohajítjuk. Ha csakugyan megtámadtatást szükség tartanunk Russzia részéről, ugy sokkal nagyobb számú hajócsapatot kellene partvidékünkön tartanunk. Egyébiránt meg kell jegyezmem, hogy háboru épen nem lehet meg bennünket ugy, mint tiszta égből lezuhanó mennykő. Mindenkor valami egyenetlenség vagy viszály szokta megelőzni a háborut, 's azalatt vajmi könnyen tehetjük lengőkke kész hajóinkat! Pillanatig sem kétkezem, miszerint mostani tengeri erőnk tökéletesen képes minden háboru első kívánatának megfelelni.” — (Halljuk!) — Napoleon Lajos hg még folyvást nagy népszerűséggel bír Angliában. Néhány nap előtt Vaudrey ezredes kíséretében meglátogató a toweri fegyvertárt, mely alkalomkor több népesoport hangos éljennel fogadá őt. Febr. 21én Fleming hajóvezér fényes lakomát adott a fiatal hg tiszteletére a tengerész-clubban. Az egészségeért üritett áldomásra így válaszolt: „Az angol tengerészet! nem annyira hadi deszsége miatt, mint azért, hogy olly nagy mértékben gyorsabbítá a műveltség terjedését minden világgrészben.” — Small híres pöre Attwood ellen, mely már legalább 80 ezer font sterlingbe került, ismét megújul nem sokára, mert az ügyvédek kikutaták, hogy még lehetne egy kis kalaszgyűjtést intézni a pörös felek vetésiben. — Wellington hg febr. 22kén kissé rosszul érte magát, mi tüstint alkalmul szolgált arra, hogy több lap már halálos betegséget ruháza reá, noha utóbb csakugyan még is napfényre jött az igazság. A torykat igen megrezenté hatalmas főnökük egészségének hanyatlása. — Mayo irlandi grófságban nem rég egy fiatal kath. lelkész találtak meggyilkoltatva, mely bünt az orangistáknak tulajdonítják. Az eddigi szoros vizsgálatok dacára sem jöhetének még a gonosztevő nyomába. — Az első vas vitorlahajó, mely eddig Angliában épült, Liverpoolból 47 nap alatt szerencsésen Pernambucoba érkezék. Igen kíváncsi volt a közönség tudni: nem fogja e a vas majd háborítani a mágnesű működését, közörmre azonban bebizonyult, hogy a vas semmi rosz befolyással nem volt reá. — Febr. 18. Parton közelében a kőszénbányák egyikében gőzerőmű elpattanta által 23 ember lelé halálát. Darab idő óta igen gyakoriak ott illy szerencsétlenségek. — Hogy Angliában a férfiak eladják nőiket, az már rég köztudomásu dolog; most mindzáltal egészen ellenkező történt. Chapel-en-le-Frithben (Derby grófságban) ugyanis egy asszony férjét állítá ki vásárra 's noha csak 9 shillinget kért érte, még sem adhatá el. — Az új parlamentház építése olly lassan halad, hogy hihetőleg 8—10 év is elmulik tökéletes fölépüléseig. — A Temze-tunnel fölött különös szerencsétlenség látszik uralkodni. Miután annyiszor okozá már bajt a folyamagy lesöppedése, most a gőzerőmű födele lángok martaleka lón, mi ismét késleltetni fogja a nagy munka elkészülését.

(Ebrington l. Irland alkirálya lett. Alsóházi ülés.) London, febr. 27én: Ebrington l. Irland alkirálya lett. Ő lordsága tüstint felsőházba lépénd Fortescue b. czim alatt. Ebrington lordot régóta ismerik, mint erényes 's mély belátásu szilárd elvű hazafit, 's nevének említése is elég a nép elégtelését megnyerni. A kormány minden valódi barátja 's különösen az irlandiak hálás örömmel üdvözlendik e jeles férfit. — A febr. 27iki alsóházi ülésben új választó parancsot adának éjszaki Devonshire számára, minek következtében Hume jelenté, miszerint legközelebb indítványt teend fölratintezés iránt a királynéhoz, mellyben kéressék meg, hogy az irlandi helytartó kinevezését vonja vissza, mivel e hivatal egészen szükségtelen. Ugyanazon ülésben Harvey, párthívei zajos örö-

me közt, letévé esküjét, mint ujjal, minden ellenzés nélkül megválasztott southwarki követ. Egyszersmind kinevezé a házazon választmányt, mellynek tiszte leend megvizsgálni: maradhat e tovább is az alsóházban Wynn, mivel korábban ő is kormányhivatalt viselt. A szabadelmű part O'Connell 's Harvey urakat is tagokul akará kinevezni e választmányhoz; mit azonban igen élénkül ellenzének a conservatívek. Hume Belgium ügyében akart kérdést intézni Palmerston lordhoz, de ez nem volt jelen. — Peel fölszólítása következtében így nyilatkozék Russell Canadára nézve: „E pillanatban nem mondhatom még határozottan, megtehetem e husvét előtt indítványomat Canada jövendő kormányzati rendszere iránt, mert előbb még többszöri közlekedésre leend a kormánynak szüksége a gyarmatokkal.” E szerint tehát a kérdéses törvényjavaslat másodszeri fölolvastatása hihetőleg csak husvét után három hét múlva jutandhat véghez. Peel e nyilatkozat után következő kérdést intéze a miniszterhez: „Tehát egészen új alkotmány készülend a canadai gyarmatok számára?” — Russell: „Igen.” Hume ezután kérdé: föl fognak e terjesztetni a ház elibe Francis Head irományi is Durham pótlékjelentési mellett? Russell e kérdésre igennel válaszolt, 's azon irományok már nyomtatásban megjelent egy része kitünő fényt vet Head kormányzó tehetségére. Ez ülés további folyama alatt O'Connell is megszólalt, mondván: „Mivel az új gyarmathivatali titoknokot épen ülésén látom, ohajtanám tőle megtudni: fog e valami történni a vérontás gátoltatására Canadában? A zendületek vége már; de az embermészárlás folyvást tart.” Labuchère: „Az igen tisztos követ szavai egészen megfelelnek az ügy tulajdonképi helyzetének. (Halljuk! az ellenzési padokrol.) En hivatalomba léptem után azonnal szoroson tudakozódtam ez iránt, 's következő fölvilágítást nyerek: Felső-Canadában eddig összesen 16, az alsó tartományban pedig 17 embert végeztek ki. (Halljuk!) Mind ezek ellen legsúlyosb büntettek bizonyultak be. Mélyen sajnálom ugyan, hogy csak egy embernek is kelle halálos ítélet alatt vérzeni; de az igen tisztos gentleman tulságos megjegyzését mégis vissza kell utasítanom. A kormány ugyan is teljességgel nem tud semmi okot fölhozni, mellynek következtében gyanítható lenne, hogy Colborne megfelelkezék az emberiség iránti kötelességekről.” — Egy orangista lap azon állítása, miszerint O'Connell-től ellopák arany óráját egyik legközelebbi négyülésen, alaptalan. — (Talfourd írói tulajdon iránti indítványa. Lapvélemények Joinville hg helytelen tettéről. Elegg.) A febr. 27iki alsóházi ülésben néhány Canadai illető közbeszólalkozás után Talfourd, ismert drámaíró 's readingi szabadelmű követ, több nevezetes író kérelmét nyújtá be törvényjavaslata másodszeri fölolvastatásáért, mellynek célja az írói tulajdon biztosítása. Már a tavalyi ülésben lépe föl ez indítványával a nevezett követ, 's mostani indítványa majd minden főbb pontban egészen a korábbihoz hasonlít, különösen pedig azt kívánja, hogy az író halála után még 60 évig maradjon elmeszüleménye családjának tulajdona, az eddigi 28 év helyett azon korlátozással, miszerint e törvény visszaható ne legyen, 's csupán akkor nyerjen alkalmazást, midőn az író nem adja el munkáját örök áron; ha pedig az író a kiadóra ruházza minden tulajdonosi jogát, ugy ez utóbbi fogja élvezni a törvény jótéményit. E módosításokkal megnyugtathatni véli Talfourd azon kiadókat, kik tavaly, érdekeiket látván kockáztatva, olly hevesül keltek ki ez indítvány ellen. Az indítványt O'Connell, R. Inglis és Spring-Rice támogaták, Hume pedig ellenzé a közönség érdekében; a ház azonban 73 szóval 37 ellen a másodszeri fölolvastatás mellett nyilatkozott. — A Veraacruz előtti kellemetlen eset 's az e miatt támadt parlamenti vitakozások folyvást élénk elmékedési tárgyal szolgálnak a sajtónak, 's minden lapban világosan kiténik azon nemzeü gyűlölség, mellyel az angolok a francziák ellen viseltetnek. — A spanyol kölesön iránti alkudozások igen kedvezően haladnak, 's mint látszik, mind a két szerződő félre nézve lehetőségig hasznosak leendnek a föltétek. Pénzsegély most könnyen véget vehetne a polgárháborúnak, mert a madridi kormány e pillanatban olly tetemes hadikészületeket fejt ki, minőkre a harc kiütése óta nem igen emlékezhetni. — Londonban biztosságot szándék fölállítani, melly a kölni gőzhajó társasággal megelőző közlekedésbe lépjen, külön londoni gőzhajójárási vonal létesítése iránt, minthogy a londoni kereskedők az Ausztriával kötött legújabb szerződések következtében nagy hasznot vélnek abból várhatni, 's azt hiszik, hogy idővel az indiai posta Velenczén és Alexandrián keresztül ez uton leggyorsabban fog Londonba érkezhetni. — Anglia azon vidékin, hol a mérséki egyesületek legnagyobb kiterjedésben divatoznak, most mákonnyal kábitják el magukat az emberek, 's így a szesz italok kiküszöböltetéséből nem nagy haszon származott. — Jó reményfoki hírek szerint az ottani gyarmatosak közt rendkívüli forrongás uralkodik, mióta híre terjedt, hogy Port Natal körül a boerek az ellenök küldött katonacapatot egészen fölkonczolák. —

Az udvari lap martzius Isején következőleg jelenté meg Ebrington l. kinevezését irlandi lordhelytartóvá: „A királyné az igen tisztos Hugh Fortescue urat (Ebrington) irlandi lordhelytartóvá nevezé ki titkos tanácsában, egyszersmind parancsot rendelvén kibocsáttatni, mellynek következtében az említett igen tisztos Hugh Fortescue a peerek házába hivatik meg, mint castle-hilli Fortescue b. Devon grófságban. Ezenkül ő 's Grey György titkos tanácsi tagokká nevezettek ki.” A tory sajtó epés kifakadásokkal árasztja el ez elveivel ellenkező kinevezést, 's 200 év óta hallatlan dolognak mondja, hogy alsóházi tag jusszon alkirályi méltóságra, melly csupán független magas rangu peert illethet, 's nem illy szegény embert, ki még csak most váraozik örökségre. Gúnyosan említik a toryk azt is, miszerint mintegy nyolcz év óta 71 peert neveztek ki a whigek, tehát egy negyedét a 800 év alatt meggyült mennyiségnek, 's mégis csak olly csekély többséggel bírnak a felsőházban. — A kor-

dig a jobb tanulók jutalmaztatására, mely kedvezésben r. kath., evang. és izraelita ifjuság aránylag részesülend. Javait így használni mennyei élvezet, mellyben hogy a nagylelkű hg földi pályáján soká részesüljön, minden hazafi, minden emberbarát buzgón ohajtja.

(Ének- és testgyakorlás-iskola.) A' nemz. Casinoban Pesten többi közt igen figyelmet érdemlő két aláírásiv forog kézen most, mellyet nagyobb terjedés 's részvét végett közlünk Olvasóinkkal. Mind a' két aláírás czélzata csupán terv e'korig, 's csak az aláírások telése fogja letdologgá változtatni azt. Az első czime ez: „Aláírásiv a' pestbudai hangász-egyesület igazgatása alatt felállítandó énekiskolára.“ Pontjai következők: 1) Aláírhatni csak egyszer fizetendő 's mindenkorra ajánlott pénzmennyiséget. 2) Aláírhatni bizonyos mennyiséget évenként, 3 esztendőre, u. m. 1839diki január 1jétől kezdve 1841iki dec. 31kig. 3) Az öt ezüst forintot vagy ennél többet évenként fizetendőt aláírónak előjoga van szegény fiatal személyt az említett iskolába járásra 's fölvetelre az intézet igazgatójának bemutatni. (Az aláírás ezen ivre még igen csekély, mi — a' mostani kor olly mohó ének-élvezeténél fogva még is feltűnő.) A' másik aláírás-iv így hangzik: „Fiuk és leányok számára állítandó testgyakorlási iskolának rendszabályai: 1) Ezen intézet alapítása 's állandó megtartására szükséges minden évben 600 pengő ftból álló jövedelem, melly summa 50 részvényre osztatik. 2) A' részvényes urak kötelezik magokat az elfogadott részvényeket hat évre megtartani, és minden évi martzius 16kán a' részvényi járandóságot befizetni. 3) Mihelyt a' részvények alá lesznek írva, a' társaság életbe lép. 4) Minden részvény jogot ad a' részvényesnek egy növendéket — legyen az fia vagy leány — az intézetbe ingyen küldhetni. 5) A' részvényes urak 's illetőleg ezen intézet alapítói más növendéket is vehetnek föl, a' fizetendő járandóságot pedig a' társaság határozza meg. 6) A' társaság más részvényeseket is vehet föl ugyan azon föltétel alatt. 7) Az évenkénti pénzmaradvány mindig a' pénztárban hagyatik az intézet megtartására. 8) A' társaság szótöbbség által választ igazgatót és két választottsági tagot, kik minden hónapban tartanak ülést az intézet ügyében. 9) A' társaság választja azonkívül a' jegyzőt is, ki tiszteletbeli tag, de szava ninesen. 10) A' jegyző az ülésben megjelenni 's a' fölvetett tárgyakat a' választottság határozatival jegyzőkönyvbe iktatni köteles, mellyet minden ülés után valamennyi választottsági tag aláír. 11) Az igazgató kötelessége a' társaságtól megállapítandó fizetéseket megrendelni 's az iskolába olly rendet hozni, minőt szükségesnek fog találni. Fölhatalmaztatik némelly költségekre is, mellyek az iskola számára szükségesek találnának lenni. 12) Az igazgató, a' többi részvényessel történt értekezés után, annak idejében közgyűlést tart. 13) A' választottsági tagok egyike pénztárnok, ki az igazgató irt rendelkezésére fizetni köteles. Az oktatóra nézve: 1) A' részvényes társaságnak szüksége van egy fő és egy aloktatóra, kik majus 1sőjétől october végéig minden hétköz napon kötelesek oktatást tartani a' testgyakorlásokban, névszerint pedig 3 nap a' fia, és 3 nap a' leány-gyermekeknek. 2) Ezen kötelezésért kap a' fő oktató 350 pengő frtot évenként 's 100 pengő frtot az aloktató, kit a' főoktató választ, minthogy ez felelős a' czélirányos oktatásért. 3) A' növendékek meghatározott számát felülhaladó minden 20 individuumhoz egy oktató adatik. 4) Ha a' növendékek száma 50en túl haladna, kötelezi magát a' társaság minden ezen szám fölötti növendékért a' magányos tanulóktól bekerülendő summából fizetést rendelni, mellyet azonban a' társaság határoz meg. Gymnastikai készülétek megszerzésére szükséges 116 pgő fr., melly summa első esztendőben a' részvényesek által adatik össze. A' költség általában esztendőn át mintegy 580 ftot tenne. (Erre eddig 17 részvény van aláírva.)

Szegvár d febr. 26kán: F. évi febr. 15én t. ns Tolnamegyében Eszterházy Kár. gr. és főispán ur elnöksége alatt tartott közgyűléskor e' megyének völgysegi járásában bonyhádi Perczel Imrénének k. helytartósági titoknokságra léptetésével megüritült fő szolgabíró hivatalra papi Vizsolyi Eduárd eddigi alszolgabíró; Lipovszky György eddigi eskütt szolgabíróvá; ennek helyébe pedig eskütté alapí ifj. Salamon Sándor un. nevezettek. Továbbá „Ha vissza tekintünk az idej rövid farsang soknemű tánczvizalmára, nem lehet figyelemmel nem kísérnünk a' szegvárdi két tánczvizalmat is, mellyek f. évi jan. 21 és febr. 4kén ns Tolna megyének kegyességéből átengedett megyeházi nagyteremben a' már 3 év óta maguri Augusz Antal tolnamegyei t. főjegyző urnak és több öt czélzatában elősegítő kegyes pártfogónak szakadatlanul buzgó 's fáradszónal eszközösükkel párosult nagylelkű tetemes adakozásuk mellett fenálló, különösen pedig nemcsak a' megyebeli, de távolvidéki közönség által is nagy részvétre méltatott kisdedovó intézet javára adattak. Valamint pedig e' vizalmak czéljokra nézve is már nagy becsüek, 's azért mindenkéül hasonló részvétre méltatva valának; színtolly vidor, élénk és nyájások voltak az e' vidékről nagyszámmal egybegyült szépeink is, kik egész reggelig lejték a' bonyhádi jeles hangások által kellemesen eljátszott legujabb keringőket. A' vizalom a' teremnek benső fényére 's díszére, 's esinos elrendezésére tekintve is kielégítő volt. Az intézet javára tavalyi mód szerint nemcsak e' megye, de a' távol vidék lelkes szépemétől is 150 számmal terjedő jeles műkésztvény és kézi-munka gyűlt adományképp össze, ezek elsoroztatására pedig ma d 2000 sors 20 pengő krjával adatott el. 1ső tánczvizalomnál a' műtárgyak felmutatása, 2nál pedig azok elsoroztatása történt; kötelességének isméri pedig az intézet a' törvényes bizonyág jelenlétében kihúzott nyerősorsokat, az ollyanokat vásárolt vidékiek értesítéséül, híven ide jegyezni: „1255, 1927, 1295, 264, 1569, 1548, 367, 967, 1554, 1320, 413, 102, 1505, 379, 1577, 937, 386, 1877, 933, 510, 1044, 1274, 952, 1710, 1290, 1312, 1262, 1006, 573, 1362, 787, 44, 1356, 1732, 692, 1623, 1747, 1392, 841, 716, 662, 338, 1150, 1357, 1190, 1787, 1181, 392, 1431, 1537, 1063, 2000, 1225, 1719, 213, 1102, 555, 153, 1207, 756, 1818, 1781, 748, 1940, 1162, 1896, 211, 1739, 1795, 1112, 7428, 828, 1036, 531, 1596, 1636, 1402, 763, 108, 1826, 1186, 938, 1518, 1195, 53, 1568, 269, 545, 1665, 444, 1282, 1215, 1211, 719, 960, 657, 1559, 1131, 403, 482, 1333, 325, 263, 245, 87, 898, 1058, 1143, 1034, 101, 1960, 488, 1042, 437, 1059, 1072, 1733, 1166, 271, 1650, 1752, 100, 376, 1446, 562, 999, 1901, 17, 1842, 928, 336, 906, 696, 1646, 45, 526, 253, 1593, 497, 229, 1645, 1586, 875, 189, 1064, 1667, 1724, 477, 1434, 608, 819.“ Hálával tartozik a' szegvárdi közönség maguri Augusz Antal főjegyző urnak azon lelkes közbenjárásért, minélfogva ő e' végett mások által is nyújtott kegyes áldozatokra buzdításával a' helybeli kisdedovó intézetet létre segítette.

Spanyolország.

(A' kormányzó királyné egészségi állapotja. Vélemények 's hírek az estellai eseményről.) Madridi febr. 23ki hírek szerint a' kormányzó királyné több napig gyöngélkedő egészségű vala; most azonban már semmi aggályra nines többé ok e' szempontbul, ámbár a' valamennyire kellemetlen hideg idő miatt még nem bátorodik szabadban mutatkozni. Lehetetlen kiszámítani azon következményeket, mellyek támodtak volna, ha a' kormányzó királyné egészségi állapotja ezuttal sajnos kimenetet ta-

pasztal. A' föllengődi párt legvakmerőbb terveket koholt már ez esetre 's nyilvános lapokban is érinté szándékát. Az új miniszerelnök nem igen fogta volna az illy merényeket gátolhatni, mert mindedig nem tón még semmit, kivéven, hogy unokaöccsét al-statusitoknökká alkalmazá.

— Az estellai eseményről 's következményiről még mindedig semmi hiteles körülményes hír 's a' külön lapokban megjelent bayonnei levelek csupán a' történetkrüelmékednek. A' jour. des Débats egyik bayonnei levelezője ugyanis így szól e' tárgyról: „A' trónkövetelő előtt épen nem vala titok a' 13 főtiszt agyonlövetése Maroto által, sőt tökéletes megegyeztével történt a' veritélet végrehajtása; később azonban néhány tanácsosa arra bírá őt: tagadná meg fővezérét. 's háritana reá egész súlyt az undok kegyetlenségnek. Az agyonlőtt főtisztek a' carlosi párt különböző árnyéklati közé tartoztak. Egy részök castiliai, másik baszk tartományokbul származék. Maroto közvetlen parancsi alatt tartományi 's castiliai zászlóaljakból szerkesztett osztály áll. Ez egész sereg szeretni látszik fővezérét, mert csupán e' föltét alatt merhete olly férfiakat kivégeztetni, kik az egész zendületi párt legelőbbkelőji közé tartoztak. — Valladolidban tartalékserget szándékozik föllállítani a' kormány. — A' trónkövetelő Villafrancában tartózkodik most, három kis mérföldnyire Tolosától, hová Villareal, Torres és Balmaseda fogoly vezéreket meghíván, hosszab ideig tanácskozott velük, miből azt akarják némellyek következtetni, hogy mind a' hárman ismét tettegi szolgálatba lépendnek.

(A' visszatörölés megszüntetése iránti alkudozás Cabrerával nem sikerült. Munagorri embereinek sorsa.) Lacy, angolezredes, egyezkedése Cabrerával a' visszatörölés megszüntetése iránt, fájdalom, nem ért ohajtott czélt. Cabrera azt írta Becéitől Lacy ezredesnek, hogy ő minden felelősséget elhárít magáról, melly őta' foglyok szomorú sorsa miatt érhető. „En, így nyilatkozik többi közt érintett iratában, a' maella utközetben hatalmamba jutott foglyokat azért lövetém agyon, mivel tudám, miszerint Pardinás csata előtt parancsot ada embereinek, hogysenki életét ne kíméljék. Lacy ezredes azon ígérteit, hogy Van Halen tábornok kímélni fogja a' foglyokat, ha én hasonlót teendek, nem fogadhatom el, mivel idegen hatalom szolgálatában álló haditiszt nem kezeskedhetik spanyol vezér tetteiről.“ E' nyilatkozatból világosan kitűnik, miszerint Cabrera épen nem szándékozik teljesíteni a' trónkövetelő azon parancsát, mellyben kötelességeül tevé, hogy emberileg bánják a' foglyokkal. A' visszatörölés csak a' háboru megszüntével szünend meg. Ennek tüzenek tehát végezelt a' nagy hatalmak, ha a' vérengzés megszünését ohajták. Cabrera azon állítása, hogy Pardinás megöltá harczoosinak a' kegyelemadást, pusztá alaptalan koholmány. Valamennyi spanyol tábornok közt mindenkor Pardinás viselé magát leglovagiabblag, egyik sembánt olly emberbaráti kímélettel foglyaival, mint épen ő. A' bejari győzelem alkalmakor 3 ezer fogoly juttatá Pardinás hatalmába, 's ezek még most is sértetlenül élnek a' san fernandoi erősségben; midőn pedig egykor fényes társaságban azt kérdék Pardinás tábornoktul: vajjon miért élt visszatörölésal a' calzadai vérengzésekért, így válaszolt nemes fölindulással: „Előtem minden fogoly sérthetetlen.“ Egyébiránt maga azon angol ügyvivő is tagadja Cabrera ez állítását, ki szemtanuja volt a' maella csatának. 'S ugyan miért nem hozá föl Cabrera már eddig is okul ez eseményt, midőn kegyetlenségét védé, ha csakugyan valóságban alapszik? Cabrera e' pillanatban dologtalanul kénytelen állni, mert az alkotmányosak által elfoglalt 7900 puska hiányzása miatt nem fegyverezheti föl ujonczit. Az angol kormány jókor értesülvén azon hajó elinduláról, melly e' fegyvereket Cabrera számára spanyol partra vala szállítandó, haladék nélkül tudósítatá ügyviselőji által a' spanyol hatóságokat, 's így aztán szerencsésen az alkotmányosak hatalmába került a' becses rakomány. — Febr. 26án mintegy száz ember érkezék azok közül Bayonneba, kik Munagorri parancsi alatt állottak. A' hatóság részint Valcarlosba utasítá őket utlevelekkel hogy ott a' chapelgorrik közt válloljanak szolgálatot, részint pedig San Sebastianba, hol külön önkéntes csapatokat fognak képezhetni az utóbb érkezendőkkel. Néhányan Franciaországban kívántak maradni, 's erre azonnal engedelmet is kaptak. —

(A' trónkövetelő kibékült Maroto tábornokkal.) Zugarramurdiból érkezett febr. 26iki levelek szerint Maroto tábornok a' trónkövetelő parancsára megállapodék Tolosával. Febr. 25iken a' trónkövetelő is e' városba érkezék, 's fővezérével igen hosszasan tanácskozáék. Maroto alaposan megmutatá az alkalomkor, hogy csupán ura érdekében nyult a' tudva levő véres rendszabályhoz. E' beszélgetés következtiben megismeré fővezére tettének helyességét a' trónkövetelő, 's ígéré, hogy ezentul egészen más rendszert fog követni. Több kitűnő család futásban keres menedéket, gondolván, miszerint ez új rendszer nem leend rájuk nézve kedvező sikerű. E' kibékülés következtiben új fölszólítást bocsáta közre a' trónkövetelő a' hadsereghez, mellyel az előbbit megsemmítvén, ünnepélyesen nyilatkoztatja, hogy Maroto újabb bizonyítványát adá hü ragaszkodásának az estellai kivégeztetések által. A' baszk tartományokban nagy elégséget szült e' fölszólítás.

Anglia.

(Parliamenti viták az angol lobogó megsértése 's tengerészet ügyében.) Mind a' két házat folyvást azon sérelem vitatása foglalja el, mellyet Joinville hg az angol lobogón Mexico előtt ejte. A' febr. 22ki alsó házi ülésben Ingestrie l. az e' tárgy iránt érkezett magányos levelezést is a' ház elibe kíváná terjesztetni, különösen pedig tudni akará: azonnal ajávlott e' elégtételt Baudin hajóvezér, vagy csupán akkor, midőn Douglas már megjelent fregátjával. (Halljuk!) Wood így válaszolt e' kívánatra: „Mondám már, miszerint a' tengerészeti hivatal nem bír e' tekintetben Douglas iratánál egyéb oklevelet 's véleményem szerint nem tanácsos több

kérdést tenni e tárgyban, mely könnyen megháboríthatná a Franciaország 's Anglia közti békét. Az ügy tökéletes eldöntéséig nem kellene itt ezt többé érinteni. Douglas elégtelen nyilatkozék Baudin ajánlatával, 's így a parlament is megnyughatik abban. Pechell kapitány igen főlölegnek találá azon nagy kiméletet, mellyel a vigyázatlan fiatal francia tiszt iránt az angol parancsnok viselték; ő egyenesen vízbe dobatta volna földzeterül a korlátlanokót. (Kaczaj 's tetszés.) Ingestrie l.: „Vannak-e még közlekedések folyamatban e tárgy iránt a francia hajóvezérrel? Wood: „Alaposan vélem hihetni, hogy rövid idő múlva részletesebb tudósítások érkezendnek Douglas parancsnoktól. Reményem, nem fogja tovább vitatni e tárgyat a ház. Ingestrie: „De igen tisztos barátom átláthatja, hogy kérdésemre nem válaszolt, mert nem mondá meg: miben áll most e tárgy a hely színén? (Halljuk! Halljuk!) Wood: „E kérdésre nem válaszolhatok. 'S e kitérő felelettel megelégtül a ház, 's nyugonni hagyá ezuttal a kérdést. — A felsőházban febr. 22kén a tengerészet 's angol hajóhad állapotja kerülén szőnyegre, a toryk ismét mindenkép iparkodának homályba borítani a kormányt az ország e hatalomága elhanyaglása miatt. Végre következő nyilatkozattal csilapítá le Melbourne a fölindult elméket: „Véleményem szerint igen bölcösen cselekszik a kormány, midőn békeidején minden hadi 's védelmi készüléit annyira korlátok közé szorítja, mennyire azt az ország biztonságával összeegyeztetheti. Ha valaki olly lábon kíváná tartatni tengeri erőnkét, hogy minden pillanatban kész legyen az minden megtámadást 's váratlan harcoktörést hathatósan utasítani vissza, ugy az rosszabb lenne nyílt hadi állapotnál, mert a nép minden haszonkezesgetés nélkül foszthatnék meg a békeelvezettül. Igen ezélszerű tehát, hogy békeidőben összeszorítjuk költségeinket, 's csupán az kívánatos, hogy a szükségkép létező hadierőt virágzó állapotban tartsuk meg. Hogy hadihajóink azon állomásokon vannak elosztva, hol leginkább kívánatos jelenlétük a fenforgó körülmények miatt, 's hogy a birodalom azon részeiből, hol nincsen reájok szükség, más helyekre rendelik azokat, azt igen természetesen és helyesen tartom. Mi Russziát illeti, én épen nem kéteskedem e hatalom baráti érzelmiben, noha egyébiránt megengedem, miszerint az okosság azt parancsolja, hogy ne sokat higyük a moszka mérsékletnek, 's érzelmeink kívül egyéb békebiztosítékokról is gondoskodjunk; azonban kilencz hadi hajó fölcsztása az angol partvidéken, mikép azt az ellenző oldal kívánja, még koránsem fogná biztosíthatni Anglia nyugalmát ugy, mikép azt mindnyáján ohajtjuk. Ha csakugyan megtámadatástul szükség tartanunk Russzia részéről, ugy sokkal nagyobb számú hajócsapatot kellene partvidékünkön tartanunk. Egyébiránt meg kell jegyezmem, hogy háboru épen nem lehet meg bennünket ugy, mint tiszta égből lezuhánó mennykő. Mindenkor valami egyenetlenség vagy viszály szokta megelőzni a háborut, 's azalatt vajmi könnyen tehetjük lengőkké kész hajóinkat! Pillanatig sem kétkezem, miszerint mostani tengeri erőnk tökéletesen képes minden háboru első kívánatának megfelelni. — (Halljuk!) — Napoleon Lajos hg még folyvást nagy népszerűséggel bír Angliában. Néhány nap előtt Vaudrey ezredes kíséretében meglátogató a toweri fegyvertárt, melly alkalomkor több népcsoport hangos eljennel fogadá őt. Febr. 21én Fleming hajóvezér fényes lakomát adott a fiatal hg tiszteletére a tengerész-clubban. Az egészségeért üritett áldomásra így válaszolt: „Az angol tengerészet! nem annyira hadi dicsősége miatt, mint azért, hogy olly nagy mértékben gyorsabbítá a műveltség terjedését minden világrészben. — Small híres póre Attwood ellen, melly már legalább 80 ezer font sterlingbe került, ismét megújul nem sokára, mert az ügyvédek kikutatak, hogy még lehetne egy kisjkalászyűjtést intézni a pörös felek vetésiben. — Wellington hg febr. 22kén kissé rozsol érzé magát, mi tüstint alkalmul szolgált arra, hogy több lap már halálos betegséget ruháza reá, noha utóbb csakugyan még is napfényre jött az igazság. A torykat igen megrezzenté hatalmas főnökük egészségeinek hanyatlása. — Mayo irlandi grófságban nem rég egy fiatal kath. lelkész találtak meggyilkoltatva, melly bünt az orangistáknak tulajdonítják. Az eddigi szoros vizsgálatok dacára sem jöhetének meg a gonosztevő nyomába. — Az első vas vitorlahajó, melly eddig Angliában épült, Liverpoolbul 47 nap alatt szerencsésen Pernambucoa érkezék. Igen kíváncsi volt a közönség tudni: nem fogja e vas majd háborítani a mágnesű működését, közörmre azonban bebizonyult, hogy a vas semmi rosz befolyással nem volt reá. — Febr. 18. Parton közelében a közszénbányák egyikeben gőzerőmű elpattanta által 23 ember lelé halálát. Darab idő óta igen gyakoriak ott illy szerencsétlenségek. — Hogy Angliában a férfiak eladják nőiket, az már rég köztudomásu dolog; most mindazáltal egészen ellenkező történt. Chapel-en-le-Frithben (Derby grófságban) ugyanis egy asszony férjét állítá ki vásárra 's noha csak 9 shillinget kért érte, még sem adható el. — Az új parlamentház építése olly lassan halad, hogy hihetőleg 8—10 év is elmulik tökéletes fölépüléseig. — A Temze-tunnel fölött különös szerencsétlenség látszik uralkodni. Miután annyiszor okozta már bajt a folyamagy leszáradása, most a gőzerőmű födele lángok martaléka lón, mi ismét késleltetni fogja a nagy munka elkészülését.

(Ebrington l. Irlandi alkirályá lett. Alsóházi ülés.) London, febr. 27én: Ebrington l. Irland alkirálya lett. Ő lordsága tüstint felsőházba lépénd Fortescue b. cím alatt. Ebrington lordot régóta ismerik, mint erényes 's mély belátásu szilárd elvű hazafit, 's nevének említése is elég a nép elégtülését megnyerni. A kormány minden valódi barátja 's különösen az irlandiak halás örömmel üdvözlendik e jeles férfit. — A febr. 27iki alsóházi ülésben új választó parancsot adának éjszakai Devonshire számára, minek következtében Hume jelenté, miszerint legközelebb indítványt teend föliratintezés iránt a királynéhoz, mellyben kéressék meg, hogy az irlandi helytartó kinevezését vonja vissza, mivel e hivatal egészen szükségtelen. Ugyanazon ülésben Harvey, párhívei zajos örö-

me közt, letévé esküjét, mint ujjolag, minden ellenzés nélkül megválasztott southwarki követ. Egyszersmind kinevezé a ház azon választmányt, mellynek tiszte leend megvizsgálni: maradhat e tovább is az alsóházban Wynn, mivel korábban ő is kormányhivatalt viselt. A szabadelmű párt O'Connell 's Harvey urakat is tagokul akará kinevezni e választmányhoz; mit azonban igen élénkül ellenzének a conservatívek. Hume Belgium ügyében akart kérdést intézni Palmerston lordhoz, de ez nem volt jelen. — Peel fölcszólítása következtében így nyilatkozék Russell Canadára nézve: „E pillanatban nem mondhatom még határozottan, megtehetem e husvét előtt indítványomat Canada jövendő kormányzati rendszere iránt, mert előbb még többszöri közlekedésre leend a kormánynak szüksége a gyarmatokkal. E szerint tehát a kérdéses törvényjavaslat másodszeri fölolvastása hihetőleg csak husvét után három hét múlva jutandhat véghez. Peel e nyilatkozat után következő kérdést intéze a miniszterhez: „Tehát egészen új alkotmány készülend a canadai gyarmatok számára? — Russell: „Igen. Hume ezután kérdé: föl fognak e terjesztetni a ház elibe Francis Head írományi is Durham pótlékjelentési mellett? Russell e kérdésre igennel válaszolt, 's azon írományok már nyomtatásban megjelent egy része kitünő fényt vet Head kormányzó tehetségire. Ez ülés további folyama alatt O'Connell is megszólalt, mondván: „Mivel az új gyarmathivatali titkokot épen ülésén látom, ohajtanám tőle megtudni: fog e valami történni a vérontás gátoltatására Canadában? A zendületnek vége már; de az embermészárlás folyvást tart. Labuchère: „Az igen tisztos követ szavai egészen megfelelnek az ügy tulajdonképi helyzetének. (Halljuk! az ellenzési padokrol.) Én hivatalomba léptem után azonnal szoroson tudakozódtam ez iránt, 's következő fölvilágítást nyerek: Felső-Canadában eddig összesen 16, az alsó tartományban pedig 17 embert végeztek ki. (Halljuk!) Mind ezek ellen legsúlyosb büntettek bizonyultak be. Mélyen sajnálom ugyan, hogy csak egy embernek is kelle halálos ítélet alatt vérzeni; de az igen tisztos gentleman tulságos megjegyzését mégis vissza kell utasítanom. A kormány ugyan is teljességgel nem tud semmi okot fölhozni, mellynek következtében gyanítható lenne, hogy Colborne megfeledezék az emberiség iránti kötelességekről. — Egy orangista lap azon állítása, miszerint O'Connell-től ellopák arany óráját egyik legközelebbi népgyűlésen, alaptalan. —

(Talfourd írói tulajdon iránti indítványa. Lapvélemények Joinville hg helytelen tettéről. Elegg.) A febr. 27iki alsóházi ülésben néhány Canadát illető közbeszólalkozás után Talfourd, ismert drámaíró 's readingi szabadelmű követ, több nevezetes író kérelmét nyújtá be törvényjavaslata másodszeri fölolvastásaért, mellynek czélja az írói tulajdon biztosítása. Már a tavalyi ülésben lépe föl ez indítványával a nevezett követ, 's mostani indítványa majd minden főbb pontban egészen a korábbihoz hasonlít, különösen pedig azt kívánja, hogy az író halála után még 60 évig maradjon elmeszüleménye családjának tulajdona, az eddigi 28 év helyett azon korlátozással, miszerint e törvény visszaható ne legyen, 's csupán akkor nyerjen alkalmazást, midőn az író nem adja el munkáját örök áron; ha pedig az író a kiadóra ruházza minden tulajdonosi jogát, ugy ez utóbbi fogja élvezni a törvény jótéteményit. E módosításokkal megnyugtathatni véli Talfourd azon kiadókat, kik tavaly, érdekeiket látván kockáztatva, olly hevesül keltek ki ez indítvány ellen. Az indítványt O'Connell, R. Inglis és Spring-Rice támogaták, Hume pedig ellenzé a közönség érdekében; a ház azonban 73 szóval 37 ellen a másodszeri fölolvastás mellett nyilatkozott. — A Veracruz előtti kellemetlen eset 's az e miatt támadt parlamenti vitakozások folyvást élénk elmélkedési tárgyal szolgálnak a sajtónak, 's minden lapban világosan kitünik azon nemzeti gyűlölség, mellyel az angolok a francziák ellen viseltetnek. — A spanyol kölesön iránti alkudozások igen kedvezően haladnak, 's mint látszik, mind a két szerződő félre nézve lehetőségig hasznosak leendnek a föltételek. Pénzsegély most könnyen véget vethetne a polgárháborúnak, mert a madridi kormány e pillanatban olly tetemes hadikészületeket fejt ki, minőkre a harc kiütése óta nem igen emlékezhetni. — Londonban bizosságot szándék fölállítani, melly a kölni gőzhajó társasággal megelőző közlekedésbe lépjen, külön londoni gőzhajójárási vonal létesítése iránt, minthogy a londoni kereskedők az Ausztriával kötött legújabb szerződés következtében nagy hasznót vélnék abból várhatni, 's azt hiszik, hogy idővel az indiai posta Velenczén és Alexandrián keresztül ez uton leggyorsabban fog Londonba érkezhetni. — Anglia azon vidékin, hol a mérséki egyesületek legnagyobb kiterjedésben divatoznak, most makomnyal kábitják el magukat az emberek, 's így a szesz italok kiküszöböltetéséből nem nagy haszon származott. — Jó reményfoki hírek szerint az ottani gyarmatosak közt rendkívüli forrongás uralkodik, mióta híre terjedt, hogy Port Natal körül a boerek az ellenök küldött katonacsoportot egészen fölkonczolák. —

Az udvari lap martzius Isején következőleg jelenté meg Ebrington l. kineveztetését irlandi lordhelytartóvá: „A királyné az igen tisztos Hugh Fortescue urat (Ebrington) irlandi lordhelytartóvá nevezé ki titkos tanácsában, egyszersmind parancsot rendelvén kibocsáttatni, mellynek következtében az említett igen tisztos Hugh Fortescue a peerek házába hivatik meg, mint castle-hilli Fortescue b. Devon grófságban. Ezenköl ő 's Grey György titkos tanácsi tagokká nevezettek ki. A tory sajtó epés kifakadásokkal árasztja el ez elveivel ellenkező kinevezést, 's 200 év óta hallatlan dolognak mondja, hogy alsóházi tag jusson alkirályi méltóságra, melly csupán független magas rangu peert illethet, 's nem illy szegény embert, ki még csak most varakozik örökségre. Gúnyosan említik a toryk azt is, miszerint mintegy nyolcz év óta 71 peert neveztek ki a whigek, tehát egy negyedét a 800 év alatt meggyült mennyiségnek, 's mégis csak olly csekély többséggel bírnak a felsőházban. — A kor-

mány mostani parlamenti üléstől 504 ezer font sterlinggel akar többet kívánni, mint az előbbtől, a' tengerészet számára. — Az ülések kezdetétől febr. 19ikeig 1556 kérelmet nyujtanak be a' parlamentnek, melyek közt 1224 a' gabnatörvény mellett 99,936 aláíráttal, 214 pedig ellene 369,857 aláíráttal. — Febr. 26ikán 15 biztost határozta szerte küldetni az ország külön részeibe a' nemzeti gyűlés, azon meghagyással, hogy a' népköztársaság mellett izgatást lehetőségig mozdítsák elő. — A' dublini testület, érezvén, hogy már hatalmasul közelít végéhez dicsősége, utolsó pillanatit legalább lehetőségig jól kívánta használni. Egyik minapi gyűlésében minden testületi tag benyújtá követelést, mikre 17 év óta jogosítva érte magát, 's teljesítését győzelmesen ki is vitte. Mallett 's Hallahan többi közt 300 font sterlinget fizetettek ki maguknak, mivel egykor kérelem-benyújtás végett Londonba utazának. Láthatni ebből, hogy nem csupán a' londoni testület érti a' pazarlás mesterességét. — Middlesex grófságban megürülvén a' gyilkosságokat vizsgálni szokott 12 tagból álló eskütszék egyik állomása, hosszas vitatkozás és élénk surlódások után végre Wakley Tamás (alsóházi radical követ, sebész 's orvosi lap kiadója) nyere el ez igen jövedelmes és tiszteletes hivatalt. Wakley 2015 szöveget nyert, vágytársa, Adey, csak 528at. A' Clerkenwellgreenben összegyűlt szabadelműek nagy tetszéssel fogadák e' választást. Wakley hosszú halabeszédet tartta.

F r a n c z i a o r s z á g .

Touloni hírek szerint a' harcokszünetek Mexico ellen igen élénkül folynak 's legujabban ismét három nagy sorhajó kapott parancsot minél előbb lehető kiindulásra Mexico felé. A' mexicói szabadítékos martalócokra nézve parancs jelent meg, hogy a' francia hadihajók csupán a' mexicói születésű legénységet kíméljék. — Az udvar bús, a' szövetekezés ellenben igen vidám, mert erősen hiszi, hogy részére fog nyilatkozni a' győzelem a' választásoknál. — Créole hadihajó, mely jan. 30kán indult meg Havannából febr. 27kén Brestbe érkezék Joinville hggel, ki 28kán Paris felé folytatá útját. Orleans 's Nemours hgek elibe utaztak. — Paganini a' nevét viselő Casino-egyesület törvényszék elibe idézé, mivel kötelességét nem teljesíté, 's nem tarta hangversenyt a' kitűzött időszakokban. Mitán a' törvényszék mind a' két felet kihallgatá, 20 ezer frank bírságra ítélé a' nagy művészt. —

(A' választások megkezdve. Joinville hg Parisban. A' király kocsijának tengelye török.) Mart. 2kán mindenkép törekvék a' miniszerség az ellenzéi választók figyelmét elszélesíteni; ez okbul nyitatta meg e' napon a' louvrei képcsarnokot, tudván, hogy számos lapszerkesztő 's egyéb ellenzéi férfi kénytelen leend ottan megjelenni, sőt még álorozás tánczvigalmakra is engedelmet adott, mi egyébiránt eddig bőjten nem igen vala divatszere. A' szövetekezés reménylhetni véli, hogy Paris majd minden kerületében részire fog nyilatkozni a' győzelem, az első kerület kivévén, mellyben Jacqueminot ellen nem fog győzelmet kivíthatni Odilon-Barrot. Strassburgban már véghez mentek a' választások. Az első választó biztosságban Carl, a' ministeri jelölt nyert többséget 221 szóval, míg az ellenzéi jelölt, Champy, csak 193 golyót kapott. A' 2dikban az ellenzéi részire nyilatkozá a' győzelem, ismét szónoka, Martin 216, Ehrmann ministeri jelölt pedig csak 152 szöveget kapván. — Joinville hg mart. 2kán Parisba érkezék a' mexicói állomásról. Orleans 's Nemours hgek, mint elibe menők Avranchesban jövének vele össze. Ugyanazon nap délutáni 12¹/₂ órakor Dumas ezredes, Boismilon 's még két tiszt kíséretében, Versaillesba kocsizott a' király, honnan hat óra tájban ismét visszatért a' tuileriákba. A' jeni hid közelében eltört a' király kocsijának tengelye, 's a' lovak mintegy 25 lépésig huzcolák a' kocsit; Lajos Fülöp azonban minden sérelem nélkül maradt, 's kísérőji kocsijában folytatá útját. — A' tiszercsarnokon feszültség uralkodik, mivel néhány választási gyűlés helyen rendkívüli forrongás mutatkozá. A' következő ny csak holnap jutand köz tudomásra. Laffitte ellenségei mindent elkövetnek, hogy megváltoztatását a' 2ik kerületben gátolbassák, 's a' mai választógyűlésben csakugyan Lefebvre részire látszék nyilatkozni a' többség. Franciaország minden részeiből új nevek hangzanak, 's Parisban is 3—5. Híre jár, hogy Paris egy két részében komolyszerű zavar támadand, ha a' miniszerség fogna győzni a' választásoknál; ennek azonban, az eddigi előzményekből ítélvén, nem igen adhatni hitelt. E' fontos napon, melly határozottan döntendi el Franciaország sorsát, egyszersmind a' louvrei múkiállítást nyiták meg. A' palota előtti tér tömve volt művészek 's kíváncsiakkal az ajtó megnyitla előtt. Egy pillanat alatt valamennyi terem 's karzat el vala foglalva. Legnagyobb figyelmet támoszta Vernet három képe, mellyek Constantine elfoglaltatását tárgyzazzák. Összesen 2141 füstvény, 130 szobormű, 's 2400 metszvény vala köz szemlére kiállítva. — A' legközelebbi nyolcz nap alatt igen gyakran láták Soult tábornagyot a' tuileriákban, ki Gérard tábornagygyalis többször tanácskozott. — Dupin b. febr. 27ikén udvarlaton volt a' királynál Martinique küldöttivel. Beszédében köszöné a' király azon jöteknységát, mellyel Martinique lakosi sorsát enyhíteni törekvék a' földrengés után, 's többi közt így nyilatkozá: „Martinique városi pusztá romhalmokká változának. Falunkon a' czukorgyártásra szükséges malmok 's kemenczék össze-rogytak, az egész szigeten ragályos járvány uralkodik, 's az inség legmagasb fokra hágott már. Guadeloupe sárgaláz 's tűz által szenvedé, Bourbon 's Cayenne pedig olly teher alatt nyög, mellyet tovább nem képes elviselni, 's e' nyomasztó terhet az anyaország hárítá reá. Fölség! ha valaha, ugy most csakugyan teljes jogunk van a' gyarmati földművelés könnyítettését kívánni. A' legmagasb fokra hágott család nyomor következtében kérjük ezt, 's kérelmünket ezenkül még e' három borzasz-

tók támogatja: sárgaláz, tűzvész, 's földrengés!“ — A' francia idegen ezred szomorú maradványi febr. 17iken hajóra szállottak Toulonban. Algírba vitorlázandók, honnan négy év előtt tértek vissza. Összesen ötvenen valának, hajdan pedig hatezren! —

B e l g i u m .

(Követkamrai ülés. Gendebien 's Dumontier beszéde. Elegy.) A' belga követkamrai febr. 28ki ülésben, miután Dolez felolvastá tudósítását, Desmet indítványt tón, miszerint a' londoni tanácssal 's más kabinetekkel alkudozásokat illető oklevelek 's diplomatai irományok másolatban terjesztessenek a' kamra elibe. Ez alkalommal Gendebien következőleg nyilatkozá: „Olly rögtön 's teljes bizalommal nem fogadhatjuk el azon minisiter tudósítását, ki hat hónap alatt véleményt változtatott. Azon oklevelek előterjesztését kívánom a' ministertől, melly szerint Hollandiának évenként 5 milliót tartozunk fizetni. 1831ben a' nov. 15ki szerződés-elfogadáskor kiesikarák a' kamrák egyezését, mint most kikarják azt csikarni. Akkor is több tag azon oklevelek előterjesztését kíváná, mellyek szerint a' Hollandia által ránk tolt nyomasztó adósság vala meghatározandó. Válaszolák, miszerint a' kívánt oklevelek tárczájokban vannak; mi mindent kívántunk, pontosan mindent; némelylek még indítványozák, hogy a' nyaláb pecsételve tétessék a' kamrai levéltárba 's csak a' szerződés aláírása után bontassék föl. Ez olly tettdolog, mire hajdani tagtársink emlékezni fognak. (Igen, igen!) Igen azon oklevelek, mellyeket olly valóknak állítanak, azon számadások, mellyeket tökéleteseknek mondának, hamisak voltak, 's legnagyobb ellenünk, a' londoni tanács tagjai, világosan 's határozottan meggyőződének ez oklevelek alságáról 's méltatlanságáról 's kénytelenek voltak saját végzésiken javítani 's az adósságot, mellyet előbb 8,400,000 fra határoztak, 3,400,000 ftral csökkenték. Nyiltan kimondom meggyőződésemet, miszerint az adósságot illetőleg ha ügyünket nagyobb gondnal védtek volna, mit kívánni jogunk vala, most egy fillérrel sem volnánk adósak Hollandiának. Víttek-e számadást illetőségünkről a' tengerészetnél 's az antwerpí hajógyárnál? Víttek-e számadást illetőségünkről a' gyarmatokra tett kiadásoknál, az adósság-törlesztésnél, mit 15 évig folyvást fizetünk; számadásba vették-e közjavainkat? Miről sem víttek számadást. Ha bírák felszólítatnak 5 ftnyi követelésről ítélethozásra, mindazon oklevél előterjesztését kívánják, mellyek e' követelésre vonatkoznak, 's mi akkor, midőn haza becsületeéről 's olly kérdésről van szó, mellynek eldöntetése után Belgium a' nemzetek sorából kitörlesztetik, vak bizalommal higyünk e' olly minisierség szavának, melly öt hónap óta ellenállásra zaklatá 's 14 nap óta beestelenségre unszolja az egész nemzetét?“ A' külügyminisiter: „A' vitánál nem követendem a' szónokot; egyedül oda nyilatkozom, ha szavai erősek, nyersék 's keserűk valának, okai azonban igen gyöngék. A' tisztelt szónok engem vádol, hogy az országot ellenállásra késztem. Soha nem támoszték én az országban mutogatásokat ellenállási szellemben. Kérdezik, mily új esemény történt. Azon tudósításokban, miket febr. 1jén 's 19kén olvasek föl a' kamrákban, eléggé elmondám 's megnyugszom azon egyhangúságban, mellyel az ország a' minisierség bánásmódját javalja. (Ellenszólalkozások.) Igen, ismétlem, az országban egyhangulag helyeslik azon bánásmódot, mellyet a' kormány követe.“ (Számos hang: „Nem: nem!“) Szóltak még e' vita alkalmakor többen is; azonban a' nagy többség Desmet indítványát félreveté. Ezután a' kamra mart. 4ére határozá a' tudósításruli vitát. — Brüsseli mart. 2ki levél szerint a' belga sereg az éjszaki határokutl visszavonult 's a' tartaléksereg egészen szétoszlék; minék következtében a' gyalogság 15—18 ezer fővel kevesbül; más részről a' hadminisiter a' további lóvásárlást felfüggeszté. — Monsban mart. 1jén regg. 2 órakor a' színház leégett; de a' szomszéd épületek mentve maradtak; a' kár 70 ezer ft., a' ház azonban csak 45 ezer ftig volt biztosítva; egy vizító heje oda egett. —

H o l l a n d i a .

A' hollandi követkamra febr. 27én kézdé meg újlag üléseit. — A' hollandi kormányának az egyesült státusokkal kötött szerződése 10 évre szól.

N é m e t o r s z á g .

A' német szövetség első ülését az idén febr. 28kán tartá Schöler porosz német szövetségi gyűlés követe elnöksége alatt. Minel bellinghausen gr. még mindig Bécsben mulat, mikor térend vissza M. m. Frankfurtba, nem tudhatni. — A' bajor király szerencsésen Rómába érkezék. —

A' württembergi követkamrai febr. 21ki ülésben a' számadási tudósítások vitájakor ismét a' könyvvizsgálati költségek jövének szóba; mivel a' württembergi alkotmány sajtószabadságot enged, mit később szövetségi gyűlés határozata következtében cseréltek föl előző bir. rendszárlalokkal, Zwergern követ azt indítványozá, miszerint a' könyvvizsgálati költségeket illető czikket utasíttassanak a' státuszjogi biztosság elibe nyilatkozás végett; vajjon joggal áll-e fön a' könyvvizsgálat; ezen indítványt a' követkamra egyhangulag elfogadá. Ez alkalommal Duvernoy jelenté, miszerint a' legközelebb héten indítványt teend a' sajtószabadság visszaállítatása iránt. —

Pénzkelet: Bécs, mart. 12kén: 5 pCtes státuskötelezvény 107¹/₁₆, 4 pCtes 100⁷/₈, 3 pCtes 81¹/₂; 1834ki 500 frtos kölesön 668¹/₃ bankrészvény: 1476; éjszakai vasút: 103⁷/₈; majlandi 102³/₄; győri 107¹/₂; Eszterházy sors 47¹/₂; cs. arany: 105¹/₄.

Gabonaár: Pest, mart. 15kén: Tiszta buza —, 150, 135; — Kétszeres 120, —, —; Rozs 100, 95, 90; — Árpa —; —, —; Zab 65, 62, 60; Köles 88, 75, —; — Köles-kása Kukoricza 90, 85, 80, pestim. v. garas.

Dunavizállás: Pest, mart. 14dikén 7' 1⁰ 3⁰⁰ — 15dikén 6' 11⁰ 6⁰⁰ 16dikén 6' 7⁰⁰ 6⁰⁰